

de Ovend

STELLINGWARFS TIEDSCHRIFT

52e jaorgaank no. 2 | april 2024

Kolofon

De Ovend wdt uitgeven deur de Stichting Stellingwarver Schrieversronte en komt zes keer in et jaor over de heerd bij de leden/ab. In dit blad verschienen bijdregen op et terrein van de Stellingwarver schrieveri'je, taelkunde, volkskunde, geschiedenis en taelbeweginge.

Redaktie Kjest Herder en Henk Kroese
Buro-redakteur Abel Darwinkel

DTP en omslag BVK grafisch vormgever, Haulerwiek

Drok Printbase, Sunt-Jehannesge

Adres Stichting Stellingwarver Schrieversronte,
Willinge Prinsstraote 10,
8421 PE Berkoop/Oldeberkoop
Till. (0516) 451108

**Eupeningstieden
administraosie** Deensdag t/m donderdag: 9.00 ure tot 16.00 ure
Overleg mit aandere mitwarkers kan allieend nao tillefonische ofspraoke

E-mail info@stellingwarfs.nl

Webstee www.stellingwarfs.nl

Ok te volgen op

Lidm./Ab. € 20,00 in et jaor
Opzeggen kan schriftelik tot ien maond veur et begin van een ni'j jaor

Losse nommers € 4,00

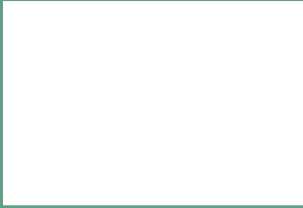
ISSN 0166-7351

D'r mag gien wark uut dit blad overneumen wodden zonder schriftelik goedvienen van de maeker(s).

De Stellingwarver Schrieversronte het per 1 jannewaori 2012 een kulturele ANBI-staotus. Kulturele ANBI nummer: RSIN 3396630. Dat betekent dat bij een gift an oonze stichting et bedrag verhoogd wdt mit 25%, tot een maximum van € 1250,00 in et jaor. Giften bin oftrekber, as die meer as 1% van jow inkommen binnen.

INHOOLD

abc

abc

abc

abc

- 2 **Abel Darwinkel**
Et veuroffien
- 4 **Johan Veenstra**
Optreden veur preenses Margriet
- 7 **Sjoukje Oosterloo**
Hoffelikhied
- 8 **Kjest Herder**
Bergveldpires 2024 naor Harmen Houtmnan
- 12 **Attie Nijboer**
Harmen (*gedicht*)
- 13 **Jan Koops**
Ark veur karkewark 3
- 15 **Henk Bloemhoff**
Jaorboek Nedersaksisch 4 verschenen:
lezings van et Nedersaksisch symposium en meer
- xx **Van de redaktie**
In memoriam Koojsje Hornstra
- 29 **Van de redaktie**
In memoriam Henk-Jan van Veen
- 30 **Van de redaktie**
In Mmmoriam Ali Veenhouwer - Ziel
- 31 **Van de redaktie**
Stellingwarver Wiesneus prissenteed
op De Oosterbrink in Buil
- 32 **Abonnement**

FOTO'S/OFBELINGS

Omslag: ????

- 4, 5 Archief Johan Veenstra
- 8 Kjest Herder
- 9 ????
- 11 ??????
- 15 wikimedia commons en
- 15, 17 Jaorboek Nedersaksisch 4
- 16 melangemagique.blogspot.ca
- 31 Lenus van der Broek

ET VEUROFFIEN

?????????

Waor het onze fotograaf him now
weer verschaansd?

Lichtkaans dat onderstaand ge-
dicht jim te plak brengt waor as
disse foto neumen is.

Schrief mar gauw naor [info@stel-
lingwarfs.nl](mailto:info@stellingwarfs.nl) onder vermelding
van foto De Ovend nummer 1. De
winner krijgt een mooi boek.

De foto op et veurblad van
nummer 6 van 2023 was neumen
in de Koepelbos in Berkoop. De
pries gaot disse keer naor: H.Hel-
linga uut Ni'jehorne. De redaksie
van De Ovend weenst him vule
plezier mit zien boek.

*In opdracht van de perveencie Fryslân
wodde disse faunaflat bouwd
Et kroept, vligt en fladdert
daor of en an
Dit schoelplak vuult
veilig en vertrouwd
Mennig insekt en dier
komt hier an zien gerak
Butendat vergroot et de
biodiversiteit en gefst
Disse biezondere woning
een protte 'kiek' plezier.*

Attie Nijboer

Optreden veur preenses Margriet

Halverwege april 2001 belde Pieter Jonker me mit de tiedinge da'k optreden moech veur preenses Margriet. Hi'j was doe nog direkteur van de Stellingwarver Schrieversronte en hadde zodoende overal een protte invloed. Mar van dit bericht wa'k toch wel even stille. Ik vun et een grote ere, mar was zuver wat van de mik. Pieter vertelde dat d'r een tentoonstelling kommen zol in museum *De Buitenplaats* in Eelde waor as schilderij'en te zien wezen zollen van schilders uut de keunstenersklonie Woppswede. Die tentoonstelling zol op 27 april eupend wodden deur de preenses en omdat ik een peer jaor eerder gedichten over Woppswede schreven hadde, leek et alleman mooi

toe as ik die gedichten daor dan veurlezen zol. Pieter hadde gedoente mit de meensken van *De Buitenplaats*, een museum veur figuratieve keunst. Dat wus ik, dat et klonk allemaole beslist niet onannemelik, mar ik kon d'r die naacht haost niet van slaopen. Et was een wonderbaarlik verhael, mar ik geleufde et in eerste instaansie wel. Ik mos werachtig wel zien da'k veur de tied naor de kapper gong. Margriet was niet de eerste de beste, dat ik wol netties veur 't locht kommen in Eelde.

Woppswede is een prachtig dörp, noordoostelik van Bremen, mit een protte museums en galleries. An et aende van de negentiende ieuw trokken alderhaande

Ik wor felseteerd deur burgemeester Remco Heite.

schilders daorhenne om daor de omgeving, de netuur en de meensken te schilderen. In Nederland trokken schilders indertied naor Laren, Nunspeet en Bergen. Pieter en ik weren in et laeste van juni 1999 een dag of wat in Worpswede west. *Herr Veenstra und Freund* huurden veur 350 Mark een husien van Heinrich Stelljes an de Vor Weyerdeelen nummer 2. En doe bekeken we alle moois in Worpswede en Fischerhude. Prachtige schilderijen van o.a. Otto Modersohn, Paula Modersohn-Becker, Fritz Mackensen, Hans am Ende, Heinrich Vogeler en Fritz Overbeck. Et was in alle opzichten een reize om nooit te vergeten. Dat zodoende schreef ik daor, al rap naoda'k weer thuus was, vier gedichten over die laeter publiseerd binnen in de bundel *Winterlaand*.

En doe begon ik nao te daenken. Et verhael van Pieter was eins te mooi om waar wezen te kunnen. Of zol d'r lichtkaans wat anders gebeuren gaon? De 27ste april was in 2001 op een vrijdag, Keuninginnedag was dus op maendag. Die dag zol dat jaor anders as anders wezen. De vesite die de keuninklike familie an Meppel en Hoogevene brengen zol, was op 23 april al oflast in verbaand mit de slim besmettelike monden-klauwzeer die doe heerste. Hiele flutten meensken bij mekaander zol geveerlik wezen kunnen. Mar op die vrijdag zollen de jaorlikse keuninklike onderscheidings wel uutrecht wodden. Et zol toch niet zo wezen dat et verhael van Pieter een verleggen was om mij mit naor et gemientehuis in Wolvege te kriegen? Dat zol vanzels fantastisch wezen. Vervolgens belde Pieter mij mit de tiedinge dat hij mij die morgen betied anhaelen zol veur de tocht naor Eelde. Hij mos liekewel eerst nog even wat hiemkunde-spul naor et gemientehuis in Wolvege brengen. Ik was d'r doe wel haost zeker van dat hij d'r op dat mement mar wat in ommeleug. Ik zee vanzels dat et prima was en leut hielemaole niet merken da'k him deur hadde. En doe verzun ik zels

Twie Ridders die mekeer fielseeren: Wiebren Luehof van de Rabobaank en Johan Veenstra.

een verhael om him te fieter te nemen. De bedrieger zol bedreugen wodden. En daor he'k daegenlaank in mien ientien de grootste wille omme had.

Mit de pronk an zat ik die vrijdagmorgen klaor en stapte, veur de zekerhied toch mit de gedichten over Worpswede in de binderbuse, bij Pieter in de auto. Doe we bij de mark in Wolvege weren zee ik zo kwieskwaans weg dat hij me d'r daor mar even uutlaoten mos. Dan kon hij dat hiemkunde-spul naor et gemientehuis brengen en dan gong ik intied even naor de supermark om een kleinighied te kopen. Doe was et een tel of wat stille en vervolgens zee Pieter da'k beslist mit mos naor et gemientehuis. Op dat mement hadde hij in de gaten dat ik him te pakken hadde. En ja heur, in et gemientehuis zat al een flut volk te waachten. Zes meensken kregen

die morgen een lintien. Burgemeester Remco Heite vertelde in et Stellingwarfs dat et Hare Majesteit behaegd hadde en benuum mij tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Een hoge onderscheiding! En doe was et feest, wodden we allemaole fielseerd, kregen we bloemen en ik wode interviewd deur Omroep Friesland. Et het trouwens nogal wat haelen om de klinke had eerd dat mij zoe'n hoge onderscheiding toeschikt wode. De gemiente hadde gien bezwaor, et Kapittel veur de Civile Orden en de Keuninginne ok niet, mar de perveensie Friesland wel. Ik moch van de perveensie wel Lid wodden, mar gien Ridder. Dat was te hoge veur mij. Ed Nijpels was doe Kommesaores. Zol die dat zegd hebben of gewoon een ambtner? Mar Remco Heite is d'r doe dus dwas veur liggen gaon. Of Ridder of niks. En zo bin ik toch Ridder wodden. Dat is mij eerst laeter allegeer verteld. Niet deur Remco, die het al de jaoren deur zwegen as et graf. Mar d'r bin altied meensken die zoks weten. Ik hebbe dit tot now an toe ok altied stillehulden. Mar och, overal gaon de archieven nao

verloop van tied eupen. Ik viene da'k dit nao 23 jaor wel vertellen mag. As degene die me dit verteld het d'r mar wat op los fanteseerd het, dan lieg ik hiere in kemmissie.

Omdat meensken heur zo veur me inzet hadden, me veurdreugen hadden, vun ik et wel een betien mien morele plicht om jaoren laeter ok een peer meensken, die hiel wat uut de wege zet hadden, veur te dregen. Dat zo hebben Jan Berend van Elp uut Berkoop en Riek Bergsma uut Nijhoolt-pae in 2017 heur slim verdiende keuninklike onderscheiding kregen!

Mar ja, now zit ik altied nog mit de belofte van Pieter Jonker angaonde dat optreden veur preenses Margriet. Ik vien aenlik dat niet naokommen beloften van een direktur van de Stellingwarver Schrieversronte overgaon naor volgende direkturen. De opvolger van Pieter het hier blikber nooit wat mit doen wild. Ik vertrouwe d'r liekewel op dat de tegenwoordige direktur dit ongerief uut et verleden mit vaosie anpakken gaot.

Hoffelikhied

Awwe wat op leeftied kommen, wo'n we d'r meerstentieds niet vlogger op, temeensen zo vergaot et mi'j. Ik begin krebentig te wodden, eerdere jaoren leup ik nog as een haeze mar die tied is veurbij. Vandaag-de-dag redde ik mi'j best mit de stok of de rollator. Mien rollator nuum ik Mercedes, a'k dan zegge da'k mien Mercedes in de garage staon hebbe, now dan heurt et nog hiel wat.

Ik perbeer altied de fleur d'r wat in te hollen, krimmeneren daor wo'j ok niks beter van, is 't niet.

Now ik niet meer autoriede gao ik mit de taxi as et fietsen niet gaot.

Zo mos ik lessendaegs ok argens henne en doe was et snotteglad, zodoende kwam de taxi veurrieden. De sjefeur reup al uut de veerte dat hi'j naor me toe kommen zol om me in de aarm te nemen en zo veilig naor de auto te brengen.

Now dat vien ik nog es hoffelik.

Doe et tied was da'k weer ophaeld wodden zol, kwam d'r een bussien veurrieden. De sjefeur hulp me om de treden omhogens op te klimmen en daor zat ik preensheerlik op de hoge stoel en kon de hiele wereld mooi overzien. In plak dat de sjefeur aachter et stuur zitten gong, kwam hi'j op zien kni'jen veur me zitten.

Oe heerkes, wat krie'we now dochte ik, zol hi'j me seins een anzuuk doen willen? Mar dat vul vies tegen.

'Za'k de veters van jow schoenen even vaastekneupen, die bin los gaon?' vreug hi'j.

'Ja, doe mar, die dingen bin zo glad, ze gaon de hieltied weer los', was mien bescheid.

Wat he'k et toch weer in streken vandaag, al weer zoe'n aorige sjefeur, dochte ik. Ik vuulde me krek zoe'n menister, die laoten heur ok altied rieden en op et binnenhof stappen ze dan weer uut. Now hoefde ik niet naor et binnenhof mar naor mien eigen butenhof, da's mien oprit. Thuuskommen hulp de sjefeur mi'j uut de bus en gaf me zien aarm wiels hi'j me zo over et gladde pad naor huus brochte.

'Ik vule me inienen wel tien jaor jonger now ik zo mit jow in de aarm lope, jow weten nog es wat hoffelikhied is', stak ik him een vere in de broek.

Hi'j glimkte en zee: 'Deur jow komplement is mien dag weer goed.'

Bovendat hadde ik ok weer een zunnige dag deur al die hoff'likhied.

Bergveldpries 2024 naor Harmen Houtman

De Stellingwarver schriever Harmen Houtman het op 25 meert de Bergveldpries kregen veur zien hiele oeuvre. De lezers van De Ovend zullen een protte van zien wark kennen. Mar wie is de man aachter al die schrieverijje?

Hij is geboren en getogen an de Binnenweg in Ni'jehooltpae; liekas zien 20 maonden jongere - ienigste - breur Piet.

Ze wodden groot in een familie waar de vader Stellingwarver is. Mem komt van Gaasterlaand en zal altied Fries praoten blieden. Zo wodden ze twietaelig groot-

brocht. Op de legere schoele komt daar vanzels de dadde tael bij.

Zien oolden hebben een boerebedrief zoas dat in de jaoren vuuftig / zestig gebruikelik was. Zoen 18 koenen, een Fries peerd, wat kiepen en geiten. Tegenover waar as ze in heur ukketied opgruuien, wodt et ni'je K.I.-gebouw henne zet. Daar speult hij mit zien breurtien tussen de stienen en et zaand, as de bouwvakkers an et wark binnen. Harmen wet nog dat hij doe veur et eerst in een auto zeten het; mitreden mit een K.I.-insemenater.

Van de legere schoele naor de ULO in Wolvege. Daornao de Vakschoele veur Detailhandel in Liwwadden. Anslutend op et kantoor - as kassier - van de CAF in Berkoop. As jongknaop van 19 jaor (!) betaelde hi'j de schippers uut, die heur vracht bi'j de veevoerfebriek brochten. De opvraogers - die de bestellings bi'j de boeren ophaelden - betaelden him. Somstieden brocht Harmen een slompe geld naor de Veurschotbaank. Liekewel hadde hi'j et d'r niet naor 't zin.

Uut een beroepstest in 'e dadde klasse van de ULO komt, dat Harmen geschikt wezen zol veur de zorg. *'Mar in die tied zag ik gien manlike veurbielden in dat vak.'* In 1972 zicht hi'j een broeder die zien omke een waskomme brengt. Op dat stuit is hi'j veurgoed 'verkocht'. Binnen een peer maond wodt Harmen anneumen in et ziekenhuus van et Vene. Nao-drie-en-een-half jaor opleiding, zal hi'j vuuf-en-een-half jaor warken op de EHBO - now spoedeisende hulp - en de polikliniek. Daornao gaot hi'j naor de kienderofdieling. Daor zal hi'j meer as dattig jaor mit een protte plezier warken. Hi'j haelt ok nog een management-diploma.

'De verpleging is et juuste beroep veur mij west!' stelt Harmen vaaste. *'Omreden da'k van meensken hool!'* Bi'j tal van intermeenselike perblemen op zien wark vraogen ze him nogal es om et op te lossen. Harmen zegt daor over: *'Ik bin een broggebouwer tussen meensken!'* Positief ni'jsgierig as hi'j naor meensken is, perbeert hi'j heur kerakter te deurgronnen. Om zo in te vulen wat as meensken mitmaeken. *'Ik docht in et ziekenhuus wel vaeke: 'As ik in dat bedde lag, hoe zol ik me dan vulen?'*

Mar et moet hier ok gaon over Harmens schrieveri'je. Hi'j het ommes kot leden de Bergveldpries kregen. En laot now naemgever H.J. Bergveld zien grote inspiraoeter wezen. As jongien van zeuven begon hi'j al mit schrieven. Nao et uutkommen van *'de Oolde Pook'* van H.J. Bergveld - in

1972 - wodt zien schrieftael et Stellingwarfs (en Fries). Onderhaand het hi'j - naor schatting - zoe'n kleine 2500 publicaosies (o.e. lietteksten) in et Stellingwarfs op zien naeme staon. Zien wark is publiceerd in et Fries Landbouwblad, de Friese Koerier, de Liwwadder Kraante, de Stellingwerf/NOS, de Spreukekelender, et Drents-Nedersaksische tiedschrift Roet, de Ovend en in dörpskraanten. Dat dot hi'j now nog. Veerder bin d'r drie dichtbundels, iene verhaelebundel verschenen en is zien wark onderdiel van een hiele protte ere boeken. Daorbij schrift hi'j zoe'n 400 lieties, ienakters en dörpsrevu's. Veertig lieties bin uutbrocht op CD. Ien gedicht is ofdrokt op een kussensloop; as Kastkedo van et ziekenhuus veur zien kollega's.

De lezers zollen weten kunnen dat keunst - veural bieldende - belangriek is in Harmens leven. Op schoele in Liwwadden is dat begonnen. Hi'j zag ofbiedings van *'De tuin der lusten'* van Jeroen Bosch. Hoogtepunt is - jaoren laeter - dat hi'j et schilderi'je in et echt zicht in *'et Prado'* in Madrid. Et bin de meenselikhied, de onderwarpen, de petretten en de kleuren van Rembrandt, die hi'j zo bewondert. Hoe meer as hi'j d'r over lest, hoe indrokwekkender de beleving. Niet dat hi'j ze allemaole mooi vient. Mar van de 300 echte Rembrandts het hi'j de helte wel zien. Pattie twee keer in buten en binnelaand.

Zien kammeraad en hij verzaemelen ok glas. Jaarliks bezuken ze de keramiekmark in Dwingel. Ze kommen haost altied mit een mooi stok thuus. Van et glas van de Amerikaanse glasartiest Dale Chihully het Harmen allemachtig geneuten. Van de tentoonstelling in et Grunninger museum in 2018 weren ze diepe onder de indrok. Bezuken an Florence, Luxor, Ootmarsum en Bilbao weren hoogtepunten op et terrein van de keunst.

Al disse keunstuterings gavven Harmen anleiding om gedichten of verhaelen te schrieven. Kot en goed krigt Harmen 'schriefkriebels' bij et kieken of bezuken van zovule moois.

Daornaost speult meziek een hiel belangrieke rolle in Harmens leven. Van luusterlieties tot ballads; van chansons tot ABBA; van klassiek tot country. Mit Lammy Bruyns-van Engen - eertieds uut Vinkege - het hij een redelik tal vassies schreven. Harmen geeft heur een tekst en Lammy zet et op meziek. Die zij dan prachtig uitvoert op heur akkordeon. Lieties over onderwarpen, die beiden interessaant vienen. Ok warkt Harmen tegere mit ere meziekmaekers / komponisten, zoas Jan de Vries, Geert Muurling, Serge Epskamp en Martin Gevers. Al acht-en-dattig jaor schriefft hij veur de 'Flying Stars.' Ze stopten spietig genoeg twie jaor leden.

Inspiraosie krigt Harmen op verschillende menieren; vaeke in tieden van ontspanning. Bij et kuieren in 'e netuur - et laandschop, de weersomstanigheden, de biesten - zoas:

- Op et fiets/looppad deur de greiden onderweg naor Ooldehaske: '*Riet in de haast*', '*Voren*', '*Swannen*'.
- Daenkende an zien oolden: '*De koffie van mem*', '*Broes op 'e melk*', '*An vader's haand*'.

Bij indrokwekkende bezuken blifft d'r altied wat in zien onthoold hangen, zoas:

- Galeria Uffici, Florence, Botticelli: '*De meitied*', '*La primavera*'.
- Londonderry - Noord Ierland: '*Rooie stienen*'.
- De Hermitage in St. Peterburg: '*De verleuren Zeune*'.

Daenkende an ienvooldige veurwarpen: '*de ofwasbossel*', '*de klinker*', '*de spieker*'.

Mar ok as hij een buusdoeke of een boezeroen an et strieken is, begint et te borrelen.

Bij et inleven in gemoedstoestanen van meensken komt d'r meervooldig een stok uut zien penne. Belangriek is ok een luusterend oor en een lezende Jacob bij him in huus. Zo now en dan het dat inspiraosie opleverd veur een verhael.

Zelf vient Harmen zien beste liet: '*Plusies in de wiend*.' Zien beste verhaelen: '*De Verleuren zeune*', '*Ik wus et*', '*Zoalt in de wonde*.' En zien mooiste gedichten: '*Knoesten*', '*Zunne-dauw*', '*t Bossien van Beppe*'.

Van de tiedgeest van vandaege zoj' zwaor op 'e haand wodden kunnen. Neffens Harmen speult dat niet zoe'n dudelike rolle in zien wark. '*D'r wodt al zovule over schreven!*' De oorlogen, onderdrokkings en de kriminaliteit doen vanzels wel een protte mit him as persoon. As hij een kollum hadde zol hij daor zeker wat mit doen. Dichtebij in zien leven het hij niet te maeken had mit oorlog; hij hoopt dat et zo blifft.

Bezuken an Theresiënstadt, Auschwitz, Londonderry, Belfast, Berlien, Egypte, St. Petersburg en Normandië maeken indrok. Daor speulde him in et verleden nogal wat of; de onrust en stried. Of d'r gebeurde wat mooi's. Die bezuken kommen van tiedtot-tied uut zien onthoold. Soms kot nao zoe'n bezuuk; een aandere keer tieden laeter. In de periode rond 4 en 5 meie komt d'r nog wel es wat omhogens. Hij perbeert in zien schrieveri'je vaeke kleine details van die plakken naor veuren te brengen. Et gevuul te beschrieven, dat hij daor hadde. Et iene verhael wodt een soortement verslag. Zoas

'Nooit weer...!?' en 'Rooie Zondag'.

Of hij bedaat zels een verhaal zoas et op dat plak speulen kund hadde: 'De taek van de rapper en de rocker' en 'Krek as de Etna'.

Bij de opbouw van zien schrieverijje warkt Harmen zo. Vanuut een onderwarp begint et preses van naodenken over een goed aende. 'Bij een verhaal moet ik een goed aende hebben, eers begin ik d'r niet an!' Bij een wat onbekender onderwarp kiek h'j eerst in boeken of op internet. Zo bedaat h'j karakters, omgaank tussen volk en een plak waar et him ofspeulen moet. Daormit schrieff h'j roegweg et verhaal in zien gehiel op.

Een verhaal of gedicht - ontstaat vaeke in stokkies - komt 'in' him te zitten. Wat betekent dat h'j d'r riegelmaotig - dag én snaachs - an daenkt. Bij verhaelen kommen d'r nogal es veraanderingen binnen

de opzet. Bij gedichten ontstaon d'r mooie riegels. Bij een verhaal maek ik de lezer in de eerste zinnen vaeke ni'jsgierig. In et verhaal moet dan ok nog wat wonderliks, wat onverwaachts of wat andoenliks gebeuren. Mooi is ok aj' der stokkies of vergeliekings uut sagen, mythe's en ere vertellings in stoppen kunnen. Een gedicht is eins een klein verhaal of een bespiegeling of een grappien. Naost de spontaone inspiraosie, perbeert h'j himzels ok wel es opdrachten te geven: 'Schrieff een gedicht over een wasstraote of een Harley Davidson of een gebeurtenis in de Stellingwarven.' In gedichten wisselt h'j een vrije stiel of mit sonnetten, limerics en haiku's.

Harmen bruukt verschillende riemschema's. In et verleden speulde h'j mit de vorm van et daele zetten van letters, zinnen en leestekens. H'j schraapt nogal wat. Over een verhaal dot h'j mit een protte tus-

senpozen zeker 10 tot 15 uren; een gedicht 6 uren. *'Eins bij'* nooit klaor, mar ie moe'n et op een bepaold tiedstip *'de wereld in sturen'*

Deur de jaoren henne het Harmen zo now en dan een pries wunnen mit een verhael, een gedicht, een liet of een ienakter. Dat dee him goed. Ok as meensken weten laoten dat ze geneuten hebben van zien schrieverijje. Zien onderviening is toch wel dat meensken niet zo gauw en zo makkelijk komplementen geven. Et spiet him ok dat hij - buten de Schrieversronte omme - niet zovule schriefopdrachten krigt. Argens zoj' zoks aenliks wel verwaachten aj' al zo lange schrieven. Hij wodt ok niet zovule vraogd veur een optreden mit zien wark. Wel staon d'r in de eupenbaore roemte gedichten van him bij de brogge van Nijlaemer en in de poëzieroute van Oranjewoold en Oudega. Dat mocht wat Harmen anbelangt wel wat meer. *'Et toekennen van de Bergveldpries veur mien hiele schrieverijje dot me dus enorm goed!'*

Et schrieven is een hiel belangriek diel van Harmens leven west; en nog! Daornaost het hij et beroep had, wat et alderbeste bij him paste. Daor het hij van geneuten tot de laeste dag. Tot op de dag vanvandaege herinneren meensken him daor an. Dat gefit him een goed gevuul. *'In verbaand mit mien zwiegplicht he'k daor uuteraord haost niks over schreven.'* Toch het hij d'r inspiraosie deur kregen. Omdat een protte zaeken him as meens ontroerden. *'Mien beroep het me veur een diel vormd!'*, wet Harmen.

Weeromme kiekend vient Harmen dat hij een goed leven het. Geweldige oolden had het en onderhaand al 38 jaor een fantastische kammeroad.

Harmen

*Schriever, dichter
En nog zoveul meer
Woordkeunstener mit
Een hiel eigen 'geluud'
Een hiel bried palet
An woorden, gevulens en klaanken
Jow penne is een penseel
Et pepier jow witte doek*

*Die jow mooie zinnen uutdregen
Tot leven brengen in mennig boek
Die kleur en geur geven an
Wat in jow binnenste tot bluui komt
le roeken mit jow én deur jow
Vertelwieze in verbelinge
De geur van et veurjaor
Van allerhaande bloemen*

*Heuren de voegels heur geluud
Van et melken van koenen op 'e stal
Mar beleven ok et verdriet aj' oons
Mitnemen op jow reize naor Auschwitz
De piene van onmeenselik verlös
Mar bovenal vulen we
In jow verhaelen en gedichten
Jow liefde veur de meenske*

*Veur de netuur, wat gruuit en bluuit
Veur al et mooie en dierbere
Komt daorin naor buten
Van vroeger doe alles nog klopte
Uut een veer, verleden tied
Jow hang naor et echte, et poere
Veur de gewone daegelikse dingen
Wars van alle opsmuk en kitsch*

*Zo gewoon mar zo biezonder
Zoas jow ze zien, opmarken en koesteren
En mit oons dielen willen en durven
Jow schrieven hiel dichte op 'e huud!
Harmen, wie schrift die blift
Van hatte mit disse mooie pries
Levendig bewies van oonze wardering
Gao zo deur, jow brengen grif nog veul
moois uut!*

Attie Nijboer

Ark veur karkewark 3

Bij vertaelings uut een liedeboek komt et hiel vaeke veur dat ok de Nederlaanse vassie al een vertaeling is uut et Engels, Duuts, Fraans of een ere tael.

Die zonuimde 'bronnen' heb ik d'r nooit bij had as ik de teksten overzette naor et Stellingwarfs.

Naodat ik in de kraante in een interview – naor anleiding van et winnen van de Oolde Pookpries in 1999 – angeven hadde dat ik de originele teksten in die vremde taelen niet beschikbaar hadde, kreeg ik een lange brief van iene die mi'j alderhaande bundels anrikkemedeerde daor die originele lieden in opneumen weren.

Ik moch ze allemaole wel van him lienen. En dat vanzels mit de gedaachte dat de bedoeling van de dichters beter utdrokt wodden kan aj' de lieden vanuut de originele tael ommezetten en niet vanuut een aandere vertaeling. Zoks hewwe ok daon bij' et evangelie neffens Markus. Daor hadden Rienk Klooster en Erica Plomp-den Uyl en ikke et Griekse 'origineel' d'rbi'j. Zo blief ie ommers altied et dichtste bij' de bedoeling die de schriever hadde mit de tekst.

Mar dat is nog niet altied zomar klaor. As veurbield neem ik lied 416.

Da's iene van de vule ni'je lieden in et liedeboek, en et lied vul drekt goed bij' de meensken: et wodde én wodt vaeke zongen an et aende van een karkedienst. Mar om die tekst zo letterlik meugelik omme te zetten naor et Stellingwarfs, da's nog een hiele opgaove. Eerst toch mar even et (in mien beleving wat muuilike) Engelse origineel van et eerste vas (deur Jeremiah Rankin, 1828-1904):

"God be with you till we meet again; by his counsels guide, uphold you; with his sheep

securely fold you. God be with you till we meet again." Bij et origineel was ok een re-frein schreven, mardat bin ik bij vertaelings niet tegenkommen.

"God be with you" is een soorte van of zegen of zegenweens. Wat de meeste meensken niet weten zullen is dat Good-bye ofleided is van God be with you.

Gert Landman vertaelde bovenstaonde tekst veur et Nederlaanse liedeboek mit: "Ga met God, en Hij zal met je zijn, jou nabij op al je wegen, met zijn raad en troost en zegen. Ga met God, en Hij zal met je zijn."

Hier wodt an die zegen een veurweerde verbunnen, as et waore een opdracht : Gao mit God, dán zal Hij jow bij'jstaon.

Theologisch sprekt de Engese vassie mi'j meer an, mar ik hadde de originelen d'r niet bij', dus gong ik eerstens uut van Ga met God, en Hij zal met je zijn.

Et zol misschien vertaeld wodden kunnen mit: Gao mit God en Hij is ok mit jow. Mar aj' dat zingen, dan mark ie al dat et niet hielemaole klopt. De klemtoon komt dan op 'ok' te liggen en dat schoert.

Blikber ondervun ok Bearend Joukes Fridsma preblemen doe hij' et lied in et Fries vertaelen wol. Hij veraanderde liekas Landman de Engelse vorm (zegen of zegenweens), mar sleut ok niet an bij' de Nederlaanse (zegen onder veurweerden). Hij keus veur een lied in de vorm van een gebed, en daormit wodde et een vraoge an God om mit oons te wezen, oons bij' te staon: "Hear, wês mei ús oant in oare kear" Blikber lokte et ok Fridsma niet en vertaete et origineel zo letterlik meugelik in geef zingber Fries, óf hij' keus bewust veur de

vorm van een gebed.

In mien vertaeling he'k veur wat de eerste en leste riegel van elk vas angaot, alsluting zocht bij de Friese. Veur de aandere riegels wo'k zo dichte meugelik bij de Nederlaanse tekst blieven. Bij et vierde vas lokte et me niet. Daor he'k Fridsma volgt.

Ga met God, en Hij zal met je zijn,
jou nabij op al je wegen,
met zijn raad en troost en zegen.
Ga met God, en Hij zal met je zijn.

Ga met God, en Hij zal met je zijn,
bij gevaar, in bange tijden,
over jou zijn vleugels spreiden.
Ga met God, en Hij zal met je zijn.

Ga met God en Hij zal met je zijn:
in zijn liefde je bewaren,
in de dood je leven sparen.
Ga met God en Hij zal met je zijn.

Ga met God en Hij zal met je zijn,
tot wij weer elkaar ontmoeten,
in zijn naam elkaar begroeten.
Ga met God en Hij zal met je zijn.

Heer, gao mit oons op et levenspad,
stao oons bij op oonze wegen
mit jow raad en troost en zegen.
Heer, gao mit oons op et levenspad.

Heer, gao mit oons op et levenspad,
bij geveer, in bange tieden;
in oonz' angst en as wij lieden.
Heer, gao mit oons op et levenspad.

Heer, gao mit oons op et levenspad
ok an 't aende van oons leven;
wil oons kalmt' en rust dan geven.
Heer, gao mit oons op et levenspad.

Heer, gao mit oons op oons levenspad.
Awwe muu en weerloos binnen:
dawwe deur jow overwinnen.
Heer, gao mit oons op oons levenspad.

Henk Bloemhoff

Jaorboek Nedersaksisch 4 verschenen: lezings van et Nedersaksisch symposium en meer

Vrijdag 23-2 verscheen de nijste oflevering van et *Jaorboek Nedersaksisch*, oftewel jaorgaank 4 (2023). In et eerste diel staon de uutwarkte lezings van et Nedersaksisch symposium van 14 oktober 1923, hullen in Kunstcafé Schurer, Assen. In diel 2 staon nog drie aandere artikels. Die bin al lieke-goed van belang veur de kennisverbreiding van et Nedersaksisch.

Philomène Bloemhoff-de Bruijn is pensionneerd projektleider streektael van de Overiesselakedemie en begint et eerste diel van het *Jaorboek* mit heur interessaante en al langer verwaachte veurstel veur 'De canon van et Nedersaksisch'. Wat moet de ontwikkelde Nederlaander toch aenlik wel van et Nedersaksisch weten? Ze maekte de Nedersaksische canon naor et veurbeeld van de canon van de Nederlaanse literatuur en richt heur in de vorm van vraoge en antwoord op 14 andachtsgebieden. Zoas aord, kenmarken en komof van et Nedersaksisch, de staotus as erkende regionaole tael, heufdvormen en verscheidenhied, de taelinstituten, de traditionele spellingsystemen, de belangriekste woordboeken en de veurnaamste schrievers en zangers per regio. Last but not least: hoe kuj' meer an de weet kommen?

Ede Staal, zanger in et Grunnings: iederiene in Nederlaand zol van him weten moeten, liekas van veul ere zangers, schrievers en van taelige biezonderheden van et Nedersaksisch.

Chris Canter, onder meer auteur in et Drents, wist op hoogtepunten uut de Nedersaksische literatuur: 'Van Reyнке töt Roes: ideeën um de Nedersaksische literatuur te laoten leven'. Henk Nijkeuter, onder meer pensionneerd Rirks-archivaris in Drenthe, vertelt over et Nedersaksische

De bloemlezing Scheupers van de taal geeft de Drentstaelige literatuur een gezicht.

literaire lasndschoep vanuut archivistisch perspektief.

Naost de recente vertaelings van de Heliand in Sallaans, Stellingwarfs en Nederlaans mit daorbij et neudige an et waaromme en hoe, is ok de vraoge naor et auteurschoep levendig bleven. De stand van zaeken is te lezen in de bijdrege van VU-promovendus Redbad Veenbaas: 'Bernlef, dichter van de Heliand? Nieuwe aanwijzingen'.

Promovendus an de Radboud Universiteit Arjan Sterken vertelt over 'Saksische volksverhaolen in 't onderzuuk van 't Meertens Instituut', en taelkundige van de Overieselakademie Harrie Scholtmeijer gaot in op 'Het Nije locht, Derk met de beer en Sinte Katrijn: Nedersaksische volksveralen en talige volkscultuur in regionale woordenboeken'.

Derk mit de beer.

Wat zollen warkers in et veld, mitwarkers bij streektaelinstituten en besturen van

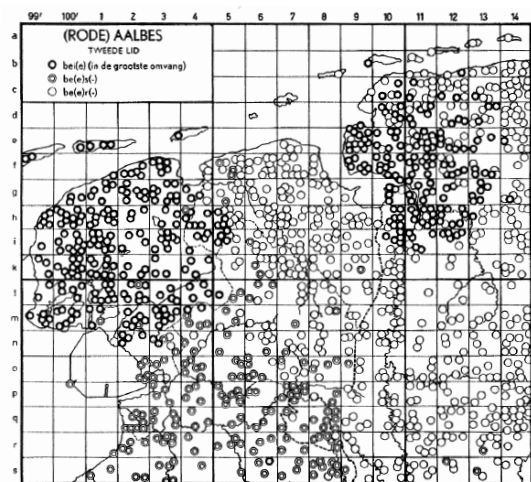
verienings veur et Nedersaksisch in heur funkties zoal weten moeten van de tael? Zoks dan mit naeme op et gebied van de Nedersaksische fonologie, morfologie, syntaxis en standerdisering? Op die vraoge gaon Henk Bloemhoff en Jan Nijen Twilhaar in. Lange leden specialiseerden ze heur al op 'e klaanken en vormen, van et Stellingwarfs an de iene en van et Hellendoorns an de aandere kaante.

In zien bijdrage 'Het Nedersaksisch en Limburgs: een sociolinguistische insteek' gaot emeritus-hooglerer Toegepaste taalwetenschap en Variatielinguïstiek Roeland van Hout in op 'e aachteruutgaank in gebruik van et Nedersaksisch en ok van et Limburgs, een regionaole tael die trouwens getalsmaotig hoger skoort as et Fries in Friesland. Van Hout beschrift de kern-taeken veur de regionale taelen op basis van et Europees haandvest en tekent een negental heufdlijnen uut veur et Limborgse taelbeleid. In zien ofslutende woorden legt hij veur: 'De belangrijkste taak is ervoor te zorgen dat jongere generaties de taal blijven spreken. Het is daarmee van belang om te zorgen dat de regionale talen status en prestige hebben en passen in de dynamiek van de moderne tijd'.

Diel 2 van et Jaorboek: andere artikels

De aldereerste hooglerer Nedersaksisch, Klaas Hanzen Heeroma (1909-1972), is onder meer bekend van zien TONAG, de *Taalatlas van Oost-Nederland en Aangrenzende Gebieden*. Indertijd kwammen d'r drie interessaante ofleverings, mit uitvoerig kommentaar in een drietal boekwarken (1957-1963). De vierde oflevering was in veurbereiding, mar tot een uutgifte is et nooit kommen. Philomène Bloemhoff vertelt now in het twiede pat van et *Jaorboek* hoe zij dat 43 jaor leden ok nog es per-beerde as tiedelijk mitwarker van et Nedersaksisch Instituut. Liekewel kwam et ok doe niet tot een publikaosie. Wel schreef ze et neudige kommentaar en ze bruukt

dat now opnij mit de neudige anpassings in heur *Jaorboek*-bijdrege 'Aflivering 4 van de TONAG, kaart 31-33'. Van Heeroma's definitieve kaorten veur TONAG-4 kon ze drieje weerommevienen en die bin now in et jaorboek publiceerd: *kiespijn*, *kies* en *rode aalbes*. Van de aandere zeuven kaarten bin allienig zwatwit-versies beweerd bleven. Die hoopt ze dommiet ok nog te publiceren. In dit artikel bin wel, in zwatwit, een drietal zonuimde 'bij-kaorten' opneumen en bespreuken.

'Bijkaart 1 (Rode) aalbes tweede lid.'

In et artikel 'Stellingwarfs "drosse kaampe" en zo' beschouwt Henk Bloemhoff *dros*, *drus* = 'met wisselbouw', 'onbebouwd' als klaankvariaant van aandere Nedersaksische vorms als *drös*, *dröis* en *dreus* in o.m. Drenthe en Twente. Ze wiezen naor zien miening allegere op een eigen Saksische klaankontwikkeling die plakvunnen hebben moet naost die in et Frankisch, die tot de bestaonde Nederlaanse woorden *dries*, *drees* leided hebben moet.

Een biezondere perel in dit *Jaorboek Nedersaksisch* is de bijdrege van de taelkundigen Lex Schaars, auteur van onder meer et *Woordenboek van de Achterhoekse en Liemerse Dialecten*, en Jan Berns, eerder warkzem an et Meertens Instituut. Die

beide prissenteren tekst van 17de-ieuws Gelders historicus Arend van Slichtenhorst. Die plaetst daorin, anno ± 1650, et Achterhoeks en Veluws as Nedersaksisch en zegt over de gebieden die grenzen an Utrecht en Hollaand dat ze daar een 'botter tael' hebben, naemelik niet mit 'golt, holt, zolt', mar mit 'gout, hout, zout'. Dit taelgebruuk van onderdehaand zoe'n 400 jaor leden kennen we vandaege-de-dag as Nedersaksisch van de West-Veluwe.

Technische gegevens

Jaorboek Nedersaksisch 4 (2023) is van een groot fermaot, telt 116 bladzieden, kent een ebook-variaant en is in beide versies te bestellen op <https://www.boekenbestellen.nl/boek/jaorboek-nedersaksisch-4-2023/64104>

Bijkotten verschient d'r een losse ebook-publikaosie van 'De Canon van het Nedersaksisch'.

Van de oorspronkelijke lezings van et Nedersaksisch symposium bin films maekt. Weerommekieken kan op sasland.nl > archief. Wie wil kan daor ok et pergramme as gehiel nog eens weerommezien. In et nije *jaorboek* bin om een technische reden de vraoggesprekken over de pesisie van et Nedersaksisch niet opneumen die student Duuts Romy Dekker tiedens et symposium hul mit Overiesselakedemieveurzitter Annet Westerdijk en Twents radiomaeker Adrie Hemmink. Ze bin wel 'live' te vienen, ok op sasland.nl > archief. Al dit filmmateriaal op sasland.nl is veur ieder zonder kosten te bekieken.

In Memoriam Koosje Hornstra (* 18-09-1945 – † 29-02-2024)

Vleden weke is oonze vrijwilliger Koosje Hornstra uut de tied raekt. Koosje was jaorenlang lid van de schrieversklub Letterstreken die ien keer in de zes weken bij de Stellingwarver Schrieversronte bij mekeer kwam om et schriefwark te bespreken. Now en dan publiceerde zij wark in o.e. de Stellingwarver kraanten, de Spreukekelinder en et Stellingwarfs tiedschrift *De Ovend*.

Van *De Ovend* was zij redakteur van 2000 tot en mit 2013 en veur die tied het ze ok een hiel schoft in et bestuur van de Schrieversronte zeten.

Sund een jaor of twieje keek ze de bladziede *Stellingwarver Zaeken* nao op kleine schrieffouties zoas ze dat ok dee veur pattie meensken van Der Izzerd die in et Stellingwarfs schrieven. De Schrieversronte verlöst in Koosje een goeie vrijwilliger mar veural een aorige vrouw die altied wel even mithelpen of mitdaenken wol. De Schrieversronte weenskt heur man Chiel en de beide zeunen veul starkte toe.

Hieronder kuj' twee gedichten
van Koojsje lezen:

Roodbossien

*Et voegelhusien veur et ruut
is daegeliks een hiel vertier
staot niet allierend daor veur de sier
de voegels vliegen in en uut*

*onder de struke zonder geluud
de zwatte kaeter een schraander dier
daenkt: 'gieniene zicht me hier
al zit ik ze haost op 'e huid!'*

*et roodbossien hijt wat op 'e grond
en pikt een krummeltien brood
dan vliegen veerties in et rond*

*die kaeter is wel hier arg groot
versleugen, de haand veur de mond
zie ik; et voegeltien is dood.*

Koojsje Hornstra

Vri'jhied

*De koolde sniedt me in 't gezicht
de iesblauwe locht een schilderij
in disse lift vuul ik me vrij
vuul ik me nargens toe verplicht*

*Thuus zwaorder dan 't gewicht
zak ik hiel diepe in de snij
die sporen achtervolgen mij
et leven vaalt me lang niet licht*

*In de bargaen boven alles uut
zie 'k deur een grote roze brille
koester de zonne op mien huid*

*Laeter herinner 'k me de wille
staonde achter 't regenruut
zet ik mien gedaachten stille.*

Koojsje Hornstra

In memoriam Henk-Jan van Veen (1949-2024)

Hiĳ wil veldbioloog wodden, mar komt veur de klasse te staon. En dat pakt hiel goed uut! Hiĳ is een netuurtelent. Et lesgeven zit him in de genen en hiĳ dot et mit liefde.

Meester Van Veen gef t mennig schoelekiend mooie en waarme herinnerings mit an heur schoeletied. Van him kriegen ze niet allieud de gewone gangbere lessen. Nee, hiĳ gef heur zoveul meer mit om te ontdekken op heur veerdere pad naor volwassenhied. Zien kreatieve kaant', zien liefde veur de meziek en de netuur dreegt hiĳ graeg uut en brengt dit ok in de prektiek.

Mennig uurtien wodt besteed an tekenen, knutselen, meziek maeken en de netuur intrekken.

Hiĳ is zoe'n schoelemeester woraj' as kiend van dromen en wor in et onderwies now zoveul verlet van is!

Zoas zegd is hiĳ slim kreatief en hiĳ kan prachtig tekenen. Hiĳ tekent as schoelejongen op 'e dele van de boerderije al een Vincent Van Gogh nao mit kriet op een oold schoelebod. En ok nog de komplette Nachtwaacht en de boot van admiraol Michiel de Ruyter. Ok mennig cartoon en striptekening komt van zien haand.

Bij de Schrieversronte het disse oold Stellingwarver him ok verdienstelik maekt as illustrator. Hiĳ het de boeken van Hendrik Vondeling illustreerd: "Haarm", "Haarm en "Maatien" en "Jouk boerkt veerder". Vondeling was slim uut de schroeven mit Henk-Jan en de illustrasies. Ze sleuten perfekt an bij de verwaachting die Vondeling d'rvan hadde. Laeter is daor nog "Et kienderboek van Jouk" bij kommen.

Ok het Henk-Jan jaorlenlaank een bladziedegroot jaoroverzicht in spotprenten tekend van pommeranten veur de NOS rond de jaorwisseling. Altied prachtig uut te vienen wie d'rop stonnen en veural ok waaromme.

Tot 2014 staot hiĳ in Roden veur de klasse en gaot dan mit pensioen. Hiĳ geniet volop en leeft et leven ten volle. En dan zomar iniens op een dag as alle aandere wodt alles anders. Stopt zien hatte en raekt hiĳ op 23 jannewaori uut de tied.

Hiĳ was aktief en zorgzem en een betrokken vader, pake, vrund en buurman. Ok oold kollega's bin him niet vergeten en brengen him de laeste groet en spreken mooie woorden over hoe ze et erveren hebben om mit Henk-Jan an schoele te staon.

Hiĳ had nog zoveul plannen, was nog lange niet klaor mit leven. Dat begint op 30 jannewaori 1949 in Langedieke. Wor hiĳ as twieling geboren wodt in een gezin van vuuf kiender. Henk-Jan en Jan bin onafscheidelijk. Tegere maeken ze kattedwaod, gaon ze naor

de legere schoele, de ulo en de kweek in Drachten. Ok gaon ze graeg uut, op stap mit kammeraoden en dan op 'e versiertoe.

En allierend as ze in militaire dienst moeten scheiden heur wegen. Henk-Jan wodt huzaar in dienst, mar veur kotte tied. Hij wodt erkend dienstweigeraor en moet daardeur as vervangende dienst lesgeven an volksbuurtschoelen in Amsterdam.

Beide bruurs lopen et Pieterpad as Jan dan ok mit pensioen is.

Dit jaor zollen ze 75 jaor wodden en een fesien geven. Et mocht niet zo wezen.

We weensken zien naobestaonden een protte starkte toe bij dit grote verlös.

Henk-Jan sleut zien woorden vaeke of mit dit egeltien, as een soort van haandtekening. Bij disse...

Van de redaktie

Op 20-2-2024 Is wegraekt oonze trouwe mitwarker en kontaktpersoon van de woordeboekgroep van Spange van eertieds,

In Memoriam Ali Veenhouwer - Ziel

geboren op 1-1-1939.

Van 1974 of weren d'r in haost alle Stellingwarver dörpen woordeboekgroepen aktief die maandeliks schriftelik materiaol anleverden veur et projekt *Stellingwarfs Woordeboek*. Vrouw Ali Veenhouwer was van et begin of betrokken en vormde mit nog vuuf dörpsgenoten een aktieve groep die taelmateriaol uut et eigen dörp Spange anleverde. Dat gebeurde tot in de jaoren negentig, doe et maandeliks vraogen veur et woordeboek tot een aende kwam. Mar ok daornao, in de redigeerfase van et woordeboek tot 2004, leverde ze nog riegelmaatig taelmateriaol an veur et woordeboekwark.

Graeg numen we ok dat zij en aanderen in de Westhoeke d'r veur zorgden dat de biezondere woordvormen van et speciaole Westhoekers uitgebreid in et Stellingwarfs Woordeboek opneumen wodden konnen.

Bestuur, passeniël liekas oold-mitwarkers van et woordeboekprojekt zullen heur sterke inzet veur et projekt van eertieds niet vergeten.

Van de redactie

Stellingwarver Wiesneus prissenteed op De Oosterbrink in Buil

Alle kiender van alle basisschoelen in de Stellingwarven kriegen in de meertmaond ommenocht et tedschrift Wiesneus mit naor huus.

Et prejekt Wiesneus lopt al een stokmen-nig jaoren in Drenthe en ere Nedersaksi-sche perveensies. De Stellingwarven doen now veur et twiede jaor mit an dit onder-wiesprejekt.

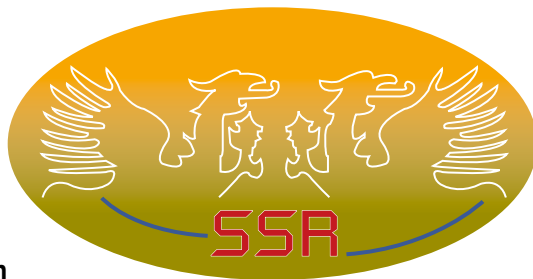
In et 16 bladzieden tellende tedschrift staon verhaelen, gedichten, puzels en een kleurplaete. Veur elke leeftied is d'r wat te lezen en wat te doen.

Et eerste exemplaor is op vrijdjad 1 meert uutrikt op 'e Oosterbrink in Buil. Leerling

Mirte de Vries kreeg de eerste Wiesneus uut hanen van Schrieversronte direktEUR Abel Darwinkel, omdat zij verleden jaor de puzels uut de Wiesneus maekt en instuurd hadde.

Schriefster Christine Mulder, die de Wies-neus in et Stellingwarfs ommezet het, las uut de Wiesneus et verhael *Kikkerd in geveer* van Else Klomps veur an de kiender. De kiender geneuten van et veurlezen en weren ommeraek bliede mit et tedschrift.

Abonnement

De Ovend komt zes keer in et jaor uut.

Een abonnement kost 20 euro en wodt

automatisch ofschreven. **Heb ie zels al een**

abonnement mar vien ie et mooi om iene een

abonnement op De Ovend te geven? Dat kan vanzels!

Dit abonnement hooft nao een jaor weer op,

allienig as de ontvanger - van et kedo-abonnement angeft dat hi'j of zij abonnee blieven

wil, lopt et deur. Et anvroagen van een abonnement kan deur et invullen van onderstaond

formelier: Dizze bon kuj' in een envelop doen en opsturen an:

Stellingwarver Schrieversronte, Willinge Prinsstraat 10, 8421 PE Oldeberkoop

Ja!

Ik neem een abonnement op De Ovend.

Ik geef een abonnement op De Ovend kedo.

Aachternaeme:

Veurlatters:

Adres: Toevoeging:

Postkode:

Woonplaetse

Tillefoon: Emailadresse:

Ik machtig de Schrieversronte om et abonnements-
geld of te schrijven van mien baankrekening: IBAN:

Daotum:

Haandtekening:

Ik geef een abonnement op De Ovend kedo. (As et van toepassing is)

Aachternaeme:

Veurlatters:

Adres: Toevoeging:

Postkode:

Woonplaetse

Tillefoon: Emailadresse:

DEUR: FRANK SPIJKERS

Het maximale uit ondernemerschap halen?

→ Kijk op www.flynth.nl

Flynth. Het beste advies dat we je kunnen geven.

 Flynth